

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 949 /DPSG
DATA 2004 2011

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
328 4.05.2011

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 15/1968 - Codul penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal*”, inițiată de un grup de deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale PD-L, Minorităților Naționale, PSD (Bp. 44/2011).

I. Principalele reglementări

Din *Expunerea de motive* care însoțește inițiativa legislativă rezultă că se propune modificarea și completarea *Legii nr. 15/1968 – Codul penal și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal*, în sensul introducerii imprescriptibilității infracțiunii de omor. De asemenea, se propune

introducerea imprescriptibilității infracțiunilor care au avut ca urmare moartea victimei și completarea prevederilor referitoare la imprescriptibilitatea infracțiunilor de genocid, contra umanității și de război cu sintagma „*indiferent de data la care au fost comise*”.

II. Observații

1. În perioada elaborării noului Cod penal¹ nu au fost formulate propuneri care să vizeze imprescriptibilitatea infracțiunii de omor.

Au fost, însă, formulate o serie de propuneri ale Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) privind declararea, ca imprescriptibile, a infracțiunilor săvârșite în timpul regimului comunist. Aceste propuneri au fost reiterate de către această instituție în cadrul dezbaterilor parlamentare care s-au finalizat prin adoptarea noii reglementări.

a) Astfel, IICCMER a sesizat Ministerul Justiției în anul 2008, în timpul procesului de elaborare a *proiectului noului Cod penal*, cu o cerere de analizare a posibilității completării Titlului XI – *Infracțiuni contra păcii și omenirii din Codul penal*, în conformitate cu prevederile *Convenției O.N.U asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității, adoptată la 26 noiembrie 1968, coroborate cu prevederile Statutului Tribunalului Militar Internațional de la Nuremberg din 1945*.

Față de aceste solicitări, Ministerul Justiției a precizat că textele conținute în Titlul XI au avut în vedere, printre altele, *Statutul Curții Penale Internaționale (CPI)*, ratificat de către România prin Legea nr. 111/2002, precum și reglementările statelor membre U.E. (*a se vedea Codul german al infracțiunilor internaționale - Gesetz zur Einfuhrung des Völkerstrafgesetzbuches (VStG)*, publicat în *Bundesgesetzblatt nr.42/29.06.2002*), adresând, totodată, rugămintea IICCMER de a transmite punctul de vedere asupra dispozițiilor cuprinse în Titlul XII – *Infracțiuni de genocid, contra umanității și de război*.

b) Cu prilejul dezbaterilor parlamentare (în anul 2009) asupra noului Cod penal, IICCMER a transmis Parlamentului propuneri de modificare a imprescriptibilității infracțiunilor săvârșite în perioada regimului comunist, prin asimilarea acestora cu infracțiunile de genocid, contra umanității și de război.

¹ Noul Cod penal a fost adoptat prin Legea nr. 286/2009, publicată în Monitorul Oficial nr. 510 din 24 iulie 2009

Amendamentele formulate de către IICCMER au fost discutate în cadrul comisiei parlamentare speciale care a discutat proiectele de lege privind noile coduri în materie penală și procesual penală, *membrii acesteia hotărând respingerea tuturor amendamentelor IICCMER* și, pe cale de consecință, menținerea textelor inițiale.

c) În cursul anului 2010, IICCMER a transmis Ministerului Justiției, în vederea avizării, proiectul de *Lege pentru completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal*. Față de modificările propuse² (aceleași ca și în anul 2008, respectiv 2009), Ministerul Justiției a apreciat că nu pot fi incriminate printr-o nouă lege fapte care nu constituiau infracțiuni potrivit legislației internaționale sau naționale la momentul săvârșirii lor și nici nu se pot mări termenele de prescripție pentru infracțiunile prevăzute de lege, pentru a fi trase la răspundere anumite persoane în favoarea cărora au curs termenele de prescripție.

De altfel, punctul de vedere al Consiliului Superior al Magistraturii și al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este în sensul celor prezentate, respectiv – respingerea modificărilor propuse, pe de-o parte pentru că acestea contravin prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituția României, republicată și, pe de altă parte, pentru că modificările propuse au fost analizate anterior, cu prilejul elaborării Codului penal și cu ocazia dezbaterilor parlamentare asupra acestuia, propunerile de modificare nefiind reținute.

2. Propunerile analizate reprezintă chestiuni de oportunitate și de politică penală, astfel încât se poate accepta modificarea și completarea dispozițiilor legale cu privire la:

- imprescriptibilitatea infracțiunii de omor;
- completarea prevederilor referitoare la imprescriptibilitatea infracțiunilor de genocid, contra umanității și de război cu sintagma „*indiferent de data la care au fost comise*”, cu mențiunea că aceasta din urmă nu se impune, cât timp legea penală română prevede în mod expres imprescriptibilitatea acestor infracțiuni.

În ceea ce privește stabilirea imprescriptibilității infracțiunilor care au avut ca urmare moartea victimei (infracțiunile *praeterintenționate*), *apreciem că această modificare nu poate fi acceptată*, având în vedere gravitatea acestor infracțiuni, în niciuna dintre infracțiunile

² Propunerea vizează modificarea art. 153 (Prescripția răspunderii penale) și art. 439 (Infracțiuni contra umanității)

praeterintenționate urmarea gravă neproducându-se intenționat, ci din ușurința sau neglijența infractorului.

Astfel, spre exemplu, la art. 183 - *lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte* din *Codul penal actual*, faptele prevăzute în art. 180 - 182 au avut ca urmare moartea victimei. Urmarea mai gravă și anume moartea victimei se produce din culpă, fără ca făptuitorul să fi urmărit sau să fi acceptat ideea producerii acesteia. Pentru aceste motive, în cazul infracțiunilor *praeterintenționate* care au avut ca urmare moartea victimei, pericolul social nu este la fel de ridicat ca la cele intenționate prin care se urmărește uciderea unei persoane.

Cu privire la propunerea de completare a Codului penal actual cu art. 121 alin.(3) și art. 125 alin.(3), respectiv a noului Codul penal (Legea nr. 286/2009) cu art. 153 alin. (3) și art. 161 alin.(3), apreciem că *aceste propuneri nu sunt necesare*, regulile generale care guvernează instituția prescripției extinctive fiind în același sens - prescripția nu înlătură executarea pedepselor principale în cazul infracțiunilor pentru care la data intrării în vigoare a unei legi nu s-a împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale sau, după caz, al executării pedepsei. În subsidiar, în măsura în care se apreciază necesară menținerea acestor dispoziții, din punct de vedere al normelor de tehnică legislativă, acestea se impun a fi repositionate în cadrul unui capitol dedicat dispozițiilor tranzitorii și finale ale inițiativei legislative.

3. Având în vedere cele menționate mai sus, considerăm că inițiativa legislativă parlamentară poate fi susținută, în măsura însușirii următoarelor observații:

- modificarea **art. 121 alin.(2)** din *Codul penal actual*, sub condiția eliminării sintagmei „și al infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei” de la **lit. b)**;

- modificarea **art. 125 alin.(2)** din *Codul penal actual*, sub condiția eliminării sintagmelor „indiferent de data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare” de la **lit. a)**, respectiv „și al infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei” de la **lit. b)**;

- modificarea **art. 153 alin.(2)** din *noul Codul penal* (Legea nr. 286/2009), sub condiția eliminării sintagmei „și al infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei” de la **lit. b)**;

- modificarea **art. 161 alin. (2)** din *noul Codul penal* (Legea nr. 286/2009), sub condiția eliminării sintagmelor „indiferent de data la

care au fost comise” de la lit. a), respectiv „și al infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei” de la lit. b);

- eliminarea propunerilor de completare a *Codului penal actual*, respectiv **art. 121 alin.(3)** și **art. 125 alin.(3)** și a *noului Codul penal* (Legea nr. 286/2009), respectiv **art. 153 alin. (3)** și **art. 161 alin. (3)**.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul susține adoptarea acestei inițiative legislative, sub rezerva însușirii amendamentelor de la pct. II.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator Mircea Dan GEOANĂ
Președintele Senatului